

'SOUTHEAST ASIA COMMAND' OPGERICHT

Toen de Geallieerde oorlogsleiders elkaar in augustus '43 opnieuw ontmoetten, nu in Quebec (op het Europese strijdtoneel was Mussolini inmiddels afgezet en had de nieuwe Italiaanse regering van maarschalk Badoglio capitulatie-besprekingen aangeknoopt), hadden de *Joint Chiefs of Staff* voor de operaties in de *Pacific* een nieuw tijdschema opgesteld: op de Gilbert-eilanden zou op 1 november '43 geland worden, op de Marshall-eilanden op 1 januari '44, op de Carolinen op 1 juni en op de Palau-eilanden eind '44. Dit alles zou onder verantwoordelijkheid van Nimitz geschieden. Aan MacArthur zou worden opgedragen, op 1 augustus '44 te landen bij Hollandia op Nederlands-Nieuw-Guinea en op 30 november bij Manokwari op de Vogelkop. Langs de twee aanvalsrichtingen (via de eilandengroepen en langs Nieuw-Guinea) zou men dus eind '44 de Philippijnen dicht zijn genaderd.

Met dat tijdschema gingen de Britten in Quebec accoord; zij konden weinig anders doen want zij hadden geen zeggenschap met betrekking tot de oorlog in de *Pacific*. Die zeggenschap hadden zij wèl met betrekking tot de oorlog in Zuid-Oost-Azië. Over de gang van zaken daar waren zij ontevreden: er zat geen schot in de operaties.¹ Besloten werd *Field Marshal* Wavell de politieke functie van *Vice-Roy* van Brits-Indië te geven en een nieuwe bevelsorganisatie op te richten: *Southeast Asia Command*, met als opperbevelhebber *Vice-Admiral Lord* Louis Mountbatten (op hem komen wij terug in ons volgende deel) die op dat moment in Engeland *Chief of Combined Operations* was, d.w.z. bevelhebber van de organisatie die met *Commando-parties* landingen had uitgevoerd op diverse punten aan de kusten van West-Europa. Wat moest hij in Zuid-Oost-Azië ondernemen? Voor Churchill leed dat geen twijfel: Singapore naderen en daartoe landen op Noord-Sumatra, in Atjeh dus. De voorzitter van de Britse *Chiefs of Staff*, *General Sir* Alan Brooke, was daar een overtuigd tegenstander van. Voordat de kwestie met de Amerikaanse *Joint Chiefs of Staff* werd besproken, had hij (19 augustus '43) een onderhoud met Churchill dat op ruzie uitliep. '*He is insisting*', noteerde Brooke 's avonds in zijn dagboek,

'on capturing the tip of Sumatra island irrespective of what our general plan for the war against Japan may be. He refused to accept that any general plan was necessary, recom-

¹ Dit was mede gevolg van het feit dat aan de medische verzorging van de Britse en Brits-Indische militairen die tegenover de Japanners stonden, aanvankelijk veel ontbrak: in '43 leed 84% van die militairen aan malaria (dat percentage was in '45 tot 13 gedaald).